

prof. dr. Rudolf Rajar

**Spoštovane diplomantke in diplomanti,
spoštovani dekan Fakultete za gradbeništvo
in geodezijo,
spoštovani mentorji in
somentorji diplomantov,
spoštovane gospe in gospodje!**

V veselje in v čast mi je, da lahko na povabilo dekana Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, prof. dr. Bojana Majesa povem nekaj svojih misli na današnji slovesni podelitvi diplom.

Zdaj so se končala vaša študentska leta. Mnogi so mnenja da so ta leta najlepša v življenju. No, nekateri verjetno niste tega mnenja. Ja bilo kar "garanje", ali ne?

Vendar se morate nečesa zavedati: danes, z vašo diplomom nikakor ni konec vašega učenja! Kje pa! Znanost danes napreduje tako hitro, da boste že v nekaj mesecih zaostali v svoji stroki, če ne boste vsak dan spremljali novosti in razvoj v vaši stroki. Ampak saj to ni treba da vam je v muko in nejevoljo! Tu vam hočem povedati eno zelo važnih življenjskih modrosti:

Delajte z veseljem, delajte s srcem! Kdor bo delal samo zaradi plače ali napredovanja – ta ne bo veliko dosegel. Pa tudi srečen ne bo! Smilijo se mi ljudje, ki ves teden samo čakajo in sanjajo kdaj bo v petek konec "šihta" in bodo lahko odšli domov, pa do ponedeljka zjutraj spet "uživali življenje". Saj je znano, da človek največji del svojega življenja preživi z delom. Da, če imaš svoje delo rad – potem boš večino svojega življenja srečen!

Mene osebno je že od rane mladosti neverjetno privlačila voda. Že kot otrok sem se igral na potočkih, spuščal čolničke, zidal pregrade – še danes se spominjam, da sem jih tudi rad podiral, pa opazoval kako voda preliva in odnaša dele pregrade. Ali ni zanimivo, da je bila porušitev pregrad (in matematično modeliranje tega pojava) tema tako moje magistrske kot tudi doktorske naloge! Res sem bil srečen, ko sem na hidravličnem modelu opazoval in meril hitrosti in globine vode po poružitvi. In kakšno veselje sem občutil, kadar sem ugotovil, da sem uspel kompleksne tokove v reki pravilno simulirati z matematičnim modelom! Ja, ko je moj sine

enkrat prišel pogledat veliki hidravlični model je potem doma pripovedoval: "Hi, oči se pa tam samo igra".

Da, na fakulteti me je potegnilo na hidrotehniko – voda se mi je vedno zdela živa!! Pojav turbulence – danes še ne čisto poznan in rešen- ali ni to zanimivo? In potem sem vse svoje življenje jadral, zraven pa užival, vedno pa opazoval in proučeval tokove in vetrove in – turbulenco! Ja, pri deskanju sem še bolj občutil turbulenco na jadrju, tako rekoč v svojih rokah. Da ne govorim o jadrlnem padalstvu: tam je bilo velikokrat moje življenje dobesedno odvisno od poznavanja turbulence. Res upam, da imate podobno veselje do svojega dela.

Nikoli pa tudi ne pozabite na pregovor: Zdrav duh v zdravem telesu! Izberite si katerikoli šport, ki ga imate radi – potem se vam ne bo treba siliti z njim, ampak boste komaj čakali da začnete. Zdravo gibanje in uživanje v športu vam bo obnovilo kisik v možganskih celicah, in vas napolnilo s pozitivno energijo. Ugotovili boste, da vaša storilnost ni optimalna, če kar naprej vse dneve "garate": efekt bo boljši, če boste uporabili pravilno razmerje med delom in rekreacijo. Kajti po dobrem, užitantskem smučanju, deskanju, kolesarjenju ali planinskem izletu se ti efekt možganov nekajkrat poveča! Naredili boste trikrat toliko in več kot nadoknadili ves čas, ki je bil "izgubljen" zaradi športa.

Udeležujte se tudi športnih druženj in tekmovanj, ki jih organizira vaša stroka. Slovenski hidrotehniki imamo vsako zimo t.im. Športne igre vodarjev – le na redkih sem manjkal. Verjemite, da je tudi zelo dobro za vaše uspešno strokovno delo, če se boste z raznimi sodelavci pomerili med veleslalomskimi vratci, potem pa se zvečer ob dobri družbi, ali pa tudi ob kozarčku bolj spoznali.

Zavedati pa se morate tudi, da je vaše delo zelo odgovorno. Gradili boste visoke zgradbe, ceste, mostove, pregrade – pogosto so lahko od rezultatov vašega dela odvisna tudi življenja. Zato bodite temeljiti: svoje rezultate preverjajte na razne mogoče načine, veliko lahko pomagajo izkušnje, zato se ne obotavljajte potrkati na vrata pri starejših kolegih in jih vprašati za nasvet. Saj pri tem se moramo zavedati še enega dejstva: Danes je timsko delo nujno. Znanost je danes preveč široka, da bi lahko en sam človek obvladal vsa strokovna področja, ki jih je treba obravnavati pri nekem projektu.

In veste, da danes skoraj ni pomembnejše gradnje, kjer ne bi bilo treba tudi dokazati vplive na okolje. Pri naših problemih onesnaževanja voda že dolgo delamo timsko skupaj s kemiki, biologi, elektrotehniki, računalničarji, včasih tudi z ekonomisti.

Ampak tukaj bi vam rad povedal eno mojih delovnih izkušenj, ki se mi zdi med najvažnejšimi v mojem strokovnem življenju, pa celo v privatnem. Kaj je s točnostjo, natančnostjo pri vašem delu? Ko sem bil še študent, demonstrator na fakulteti sem iskal svoj način dela. Pa sem imel dva profesorja: Eden je bil neizmerno natančen pri vsakem problemu – drugi pa je pogosto delal dokaj približno, seveda pa je zato lahko veliko več naredil. Takrat sem si zelo belil glavo: Kateri dela pravilno, katerega naj posnemam??

No, verjamem, da ste pri svojem študiju in dosedanjem delu že sami našli pravi odgovor. Ta je pravzaprav zelo jase: Pri vsakem problemu posebej moraš presoditi, kakšna točnost je potrebna, je sploh možna (navadno glede na točnost podatkov). Včasih tudi na 10 metrov lahko brez škode zaokrožimo, pri drugem problemu pa je lahko zelo pomemben milimeter, ali pa tudi mikron! Nikar pa ne bodite pri vsakem problemu neskončno natančni: preveč časa boste izgubili, pa še svoje sodelavce na projektu boste zelo ovirali.

Torej izobražujete se naprej, zasledujete stroko, pa tudi pišite svoje izkušnje. Gradbeni vestnik je kvalitetna revija za vaše objave, pozneje, ko boste imeli že več izkušenj, pa pišite tudi v dobre mednarodne revije. Zavedajte se tudi, da ni škoda niti časa niti denarja za obiske mednarodnih kongresov in srečanj. Saj je res, da sicer danes lahko že skoraj vso znanost najdete na internetu, ampak osebni kontakti in debate pa so še vedno izredno koristni. Zavedajte se, da lahko v eni uri takega srečanja pridobite več znanja, kot bi ga dobili z nekaj meseci individualnega študija. Razumljivo: pred vami so se že skoraj z vsakim problemom drugi raziskovalci ukvarjali leta in leta – in zakaj bi vi tega znanja ne izkoristili in bi začeli vse znova?

Še to bi vam rad priporočil: Na takih mednarodnih srečanjih (veliko sem jih obiskoval, zato vam govorim iz lastnih izkušenj) sicer vedno premislite kaj boste povedali, ampak ne bodite preskromni. Zato nikoli ne mislite, da smo premajhen narod, da bi lahko kaj

pomembnega prispevali k mednarodni zakladnici znanja. In nikoli pretirano skromno ne molčite v mednarodnih razpravah v strahu, da na naši Univerzi niste mogli pridobiti toliko znanja, kot drugi npr. na ameriških ali japonskih. S ponosom lahko rečem, da je Ljubljanska Univerza že dala odlične, svetovno priznane strokovnjake, nekatere tudi naša fakulteta.

Vsem vam iskreno čestitam za uspešen zaključek študija, in vam želim, da bi se povsod, kjer boste delali, zavedali odgovornosti za svoje delo, in da bi tudi vedno lahko ponosno povedali, da ste študirali na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani!